

Nr 232.

Ankom till riksdagens kansli den 10 juni 1920 kl. 6 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 437 gjorda framställningar om anvisande av anslag för täckande av driftförlust vid postverket under år 1920 samt om återbetalning av vissa tillfälliga lånemedel.

(4:de avd.)

I en till riksdagen den 4 juni 1920 avlåten proposition, nr 437, med förslag angående inkomstberäkningar för 1920 års tilläggsstat och 1921 års riksstat har Kungl. Maj:tt, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen, bland annat, att anvisa

dels å tilläggsstaten för år 1920 bland »Utgifter för kapitalökning» under titel »Tillfällig försträckning åt postverket» för täckande av nämnda verks driftförlust under år 1920 ett förslagsanslag, högst, att utgå av tillfälliga lånemedel, å kronor 4,200,000;

dels ock å riksstaten för år 1921 bland »Utgifter för kapitalökning», att täckas av andra statsinkomster än lånemedel, under titel »Återbetalning av tillfälliga lånemedel»,

ej mindre till återbetalning av tillfällig försträckning åt postverket för täckande av verkets driftförlust under år 1920 ett förslagsanslag, högst, att av verkets överskott direkt utgå, å kronor 4,200,000,

än även till återbetalning av vissa under fjärde huvudtiteln och titeln »Förlag till statsverket» å 1918 års tilläggsstat anvisade anslag ett förslagsanslag, högst å kronor 6,323,905;

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 6 saml. 98 häft. (Nr 232.)

Vad först angår den beräknade driftförlusten vid postverket för innevarande år, vill utskottet erinra, att enligt riksstaten för år 1920 postverket beräknats lämna ett överskott av 4,000,000 kronor. Då den förhöjning i dyrtidstillägget för innevarande år, som av riksdagen numera beslutats, i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag i ämnet innebär en kostnadsökning av omkring 2,000,000 kronor, är den beräknade nedgången i inkomsten av postverkets rörelse endast till mindre del att hänföra till berörda höjning av dyrtidstillägget. Då emellertid riksdagens beslut rörande dyrtidstillägget i jämförelse med de belopp, som beräknats i förevarande proposition, torde kunna antagas innebära en minskning med omkring 1,200,000 kronor, kan det av Kungl. Maj:t begärda anslaget nedsättas med motsvarande belopp eller alltså till 3,000,000 kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle anslaget till täckande av driftförlusten vid postverket å tilläggsstaten uppföras såsom försträckning till postverket att utgå av tillfälliga lånemedel. Försträckningen skulle sedermera ersättas av postverkets överskott för år 1921, vilket av Kungl. Maj:t beräknats till samma belopp som bristen för år 1920. Vid övervägande, huru denna fråga formellt bör behandlas, har det syntts utskottet vara enklast, att — i anslutning till vad som tillämpades beträffande en del av driftförlusten vid statens järnvägar under år 1919 — det anslag, som nu erfordras för postverket, 3,000,000 kronor, uppföres såsom verklig utgift å tilläggsstaten. Härigenom ökas visserligen belastningen å tilläggsstaten, men i stället avlastas 1921 års riksstat med motsvarande belopp.

I förevarande sammanhang har utskottet slutligen beträffande driftförlusten vid postverket velat framhålla angelägenheten av, att i god tid nödiga åtgärder vidtagas till förebyggande av, att framdeles förlust uppkommer å postverkets rörelse.

Vidkommande åter det begärda anslaget för återbetalning av vissa under fjärde huvudtiteln samt titeln »förslag till statsverket» å 1918 års tilläggsstat anvisade anslag, hava ifrågavarande medel redan under år 1919 återbetalats till riksgäldskontoret. Enligt utskottet från riksgäldskontoret tillhandakommen uppgift har under innevarande månad återbetalats ytterligare ett belopp av 1,100,000 kronor, vadan det anslag, som skall för ändamålet anvisas, bör höjas från av Kungl. Maj:t föreslagna 6,323,905 kronor till 7,423,905 kronor, med vilket sistnämnda belopp den anslaget motsvarande inkomstiteln ock bör upptagas.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att nu ifrågavarande anslag skulle uppföras å riksstaten för år 1921. Då det synes utskottet angeläget,

att omhandlade förskott och förlagskapital bliva i rikshuvudboken redovisade såsom återbetalda snarast möjligt, får utskottet, i enlighet med vad riksgäldskontoret i ämnet föreslagit, tillstyrka, att de erforderliga anslagen varda anvisade å tilläggsstaten för år 1920. I anslutning till vad utskottet sålunda förordat, vill utskottet framhålla, att det synes önskvärt, att de av riksdagen beviljade förlagskapitalen för kristidskommissionerna varda å budgeten redovisade, i den mån de återbetalas till riksgäldskontoret och kunna antagas bliva för framtiden obehövlige.

På grund av vad ovan anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts ovanberörda framställningar må å 1920 års tilläggsstat anvisa

a) under verkliga utgifter för täckande av driftförlust vid postverket ett förslagsanslag, högst, 3,000,000 kronor;

b) under utgifter för kapitalökning, till återbetalning av vissa under fjärde huvudtiteln och titeln »Förlag till statsverket» å 1918 års tilläggsstat anvisade anslag, ett förslagsanslag, högst, 7,423,905 kronor, att utgå av andra statsinkomster än låne-medel.

Stockholm den 10 juni 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzélius, J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist, J. Jeansson* och *C. I. Asplund* samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *O. H:son Waldén, W. Bäckström, C. R. Jansson* i Falun, *J. Erlansson. A. J. Andersson* i Gävle, *O. Nilsson* i Örebro, *A. Mossberg, S. E. J. Låbeck* och *J. D. Norman*.